

[J. Chr. Jensen.]

vore Medborgere er henvist til at opholde sig i, og de burde afløses, sagde det ærede Medlem. Heri er jeg naturligvis ganske enig med ham.

Jeg vil gerne sige til dette Tings ærede Medlemmer: Gaa ud og se Mellembygninger, Bagbygninger, Sidehuse med lange, mørke Gange, med Hummere til begge Sider, uden Lys, Luft og Sol. Og dem findes der et saadant Utal af, at man maa forbavses. Netop disse Boliger — ja, man kan næsten ikke kalde dem saadan — er Arnested for Kriminalitet, Prostitution, Sygdomme af enhver Art i en forfærdelig Sammenblanding, ulideligt for de Mennesker, der skal bo der. Forstaar man ikke, at disse Kvinder og Mænd, Mødre og Fædre tænker: Hvad Interesse har vi for et Samfund, der kun kan byde os saadanne Forhold at bo under!

Vore Sundhedsautoriteter, Læger, Skolemænd, Børneforsorgen, Politiet, har hidtil talt om disse Forhold for døve Øren. Jeg siger: Lad os i Fællesskab søge at løse dette store og omfattende Problem. Vi har her i Byen 50 000 usunde Boliger; vi har ude i Provinsbyerne ikke et saa stort Tal, men den højtærede Indenrigsminister nævnte forleden i sin Forelæggelsestale, at der var ca. 80 000 usunde Boliger i Danmark. Vi har over 50 000 af dem i København, og det er kun herom, jeg gerne vil gøre et Par Bemærkninger. Af disse 50 000 usunde Lejligheder er der efter den sidste Statistik 13 000 overbefolkede; i disse 13 000 Boliger bor der 76 000 Mennesker, og af disse 76 000 Mennesker er 33 200 Børn, det vil sige, at 21,6 pCt. af samtlige københavnske Børn bor i overbefolkede, usunde Boliger. Baade socialt og økonomisk, men ogsaa beskæftigelsesmæssigt er her en Opgave, ikke mindst i en Tid, hvor Arbejdsløsheden er saa stor, den er ikke alene altoverskyggende, men næsten ved at sætte Samfundet i Knæ.

Nu vil man maaske spørge: Hvordan skal denne Opgave løses? Det er der ikke Tid til at komme nærmere ind paa her i den korte Tid, der er levnet mig, men det er der heller ingen Grund til, for dette store Spørgsmaal kan ikke ordnes i Forbindelse med det foreliggende Lovforslag, det maa tages op til særlig Behandling, og jeg tror, at der efter den Diskussion, som fandt Sted i Gaar og fortsættes i Dag, er Grundlag for en Løsning. Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby talte om, at man kunde oprette et særligt Departement til denne Opgave, og det glædede mig at høre, at Indenrigsministeren ikke var helt uenig med ham, men jeg mener dog, at vi har Organer, som i hvert Fald

foreløbig kunde sættes ind paa en Ordning af dette Spørgsmaal. For øvrigt har jeg ikke noget imod, at man ogsaa drøfter Muligheden af en Omlægning, særlig efter de Bemærkninger, som den højtærede Indenrigsminister kom med i Dag. Jeg har i øvrigt for Aar tilbage, og ogsaa siden, talt med Jordlovsudvalgets Formand, og han er ikke uenig med mig om, at her trænges til en Løsning, som han paa Jordlovsudvalgets Vegne særdeles gerne medvirker til. De Enkeltheder, som det her kunde være af Interesse at diskutere, kan jeg heller ikke komme ind paa med den korte Tid, som er levnet mig her. Jeg skal blot sige, at det er Staten, der maa gøre det. Opgaven har saa stort et Omfang, at det er umuligt for de enkelte Kommuner at gøre det, og jeg synes, at der efter det, der er gaaet for sig i Gaar og i Dag, er en Mulighed for, at man kan faa Staten til det.

Jeg var glad for en Bemærkning i det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers Nytaarsbetragtninger om, at med en omtrent konstant Arbejdsløshed paa ca. 100 000 bør der foretages Statsforanstaltninger i et Omfang, som vi ikke har set før i dette Land. Jeg er ganske enig med ham. Hvis den danske Rigsdag i Enighed og Fællesskab kan løse denne Opgave, vil den sætte sig et Minde, og sene Tider vil takke den. Saadanne Huse kan nemlig bygges til en fabelagtigt billig Pris — altsaa Enfamiliehuse med Have, som næsten alle kan betale, naar blot man holder Spekulation helt ude fra denne Bebyggelse. Og Spekulationen i dette Byggeri har ikke nogen samfundsmæssig Betydning, saa jeg tror, at vi uden nogen Vanskelighed kan blive enige om, at vi kan holde denne Spekulation ude fra netop dette Byggeri, som i høj Grad er en social Opgave; og med Løsningen af denne Opgave i stort Omfang tør jeg næsten sige, at Befolkningsproblemerne ogsaa er løst.

Hvis vi skaffer saadanne Boliger, som Folk kan betale, skal det nok vise sig, at Børnetallet stiger. Det er billige Boliger i sunde Omgivelser med Lys og ren Luft og Sol, vi mangler. Saa kan unge Familier, ja, for øvrigt ældre med, overhovedet ikke undgaa at faa Børn, men saa bliver det for øvrigt ogsaa en Lykke baade for Forældre og for Børn og naturligvis i høj Grad for Samfundet.

Jeg skal slutte disse Bemærkninger med at sige, at jeg ønsker Rigsdagen til Lykke med det, der fandt Sted i Gaar og i Dag, og haaber, at vi i Fællesskab kan løse et af de største Nutidsproblemer, hvad jeg anser denne store Sag for at være.